

Tárgytematika
Etika II. (szakmai)
NGB_EG006_2

Tárgyfelelős neve: Kovácsné dr.Tóth Ágnes

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 0/1/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja bevezetni a hallgatókat a bioetikai elmélet alapelveibe, segíteni abban, hogy az alapelveket filozófiai látásmódjuk alapján fel tudják használni gyakorlati tevékenységük során és az etikai dilemmák megoldásához hozzásegítse. A kiscsoportos szemináriumi eszmegbeszélések az etikai készség fejlesztését szolgálja.

TANTÁRGY TARTALMA

1. Hét A bioetika gyökerei és rövid története

Zsidó etikai hagyományok a biblia korából. A tíz parancsolat. A kereszténység hatása az egészségügyi etikára. A korszerű orvostudomány jellemzői. Az erkölcsi kérdések megjelenése az egészségügyi hivatásokban.

2. Hét Szakmai kódex helye és szerepe a gyakorlatban

A szakmai kódexek története. A Hippokratészi eskü. Az egészségügyi szakmák esküszövegei. Az ápolói kódex. Mikor lehetne az esküt betartani?

3.-4. Hét A reproduktív medicina etikai kérdései

Családtervezés és fogamzásgátlás, Sterilizáció, Meddővétel, Művi vetelés, A mesterséges megtermékenyítés, Az in vitro fertilizációval és más mesterséges megtermékenyítéssel kapcsolatos etikai kérdése.

6. Hét A haldoklás és halál etikai kérdései

A gyógyíthatatlan beteg. A perimortális időszak etikája. Az újraélesztés etikája.

Filmelemzés:

Mick Jakson: Leckék az életről

A film során a gyógyíthatatlan betegekkel kapcsolatos felvilágosítás, a halállal, a haldoklással etikai kérdések megbeszélése.

5. Hét Az eutanázia etikai kérdései

Az aktív és a passzív eutanázia

A nem kezdése, szokásos és rendkívüli eszközök, mesterséges táplálás és folyadékpótlás, haszontalan kezelés). Életmentő, illetve életfenntartó orvosi kezelés visszautasítása kompetens holland

eutanáziagyakorlat. Passzív eutanázia (orvosi prioritások, kezelés abbahagyása és el és inkompetens beteg által; az élő végrendelet

7. Hét

Irodalomlemezés:

1. Hegedűs Katalin - Pilling János - Kolosai Nedda - Bognár Tamás. Ápolók és orvosok halállal és haldoklással kapcsolatos attitűdje. *Lege Artis Medicinae*, 2001; 11 (6-7): 492-499.
2. Hegedűs Katalin - Pilling János - Kolosai Nedda - Bognár Tamás - Békés Vera. Orvosok halállal és haldoklással kapcsolatos attitűdjei. *Orvosi Hetilap*, 2002; 143 (42): 2385-2391

Az adott 2 irodalom közül egy elemzése.

A feldolgozás formája: referátum, irányított beszélgetés szemináriumi keretek között az eutanázia kérdésének megbeszélése

8. Hét Szövet és szerv transzplantáció

Az agyhalál fogalma.

A halott testével kapcsolatos (boncolás, szervkivétel) etikai kérdések.

Élő személy testéből való szervkivétel (donáció) etikai kérdései.

9. Hét A betegek jogai

Az egészségügyi titkok. A betegek tájékoztatása, Etikai megfontolások a paramedikális terápiás hatású szerekkel. Írásos és szóbeli közlés etikai kérdései. Az egyenrangúság és kölcsönös bizalom elve. Az orvoslás tradicionális paternalista modellje. Az „informed consent” elv történelmi és filozófiai gyökerei; térhódítása a nyugati orvoslásban.

10. Hét A betegek jogainak sérelme az egészségügyben.

Az orvosi beavatkozásokba való „tájékozott beleegyezés” elve. A betegtájékoztatás standardjai. A betegtájékoztatás tartalmi elemei. A gyógyíthatatlan, rossz kórjóslatú betegek felvilágosításának etikai kérdései. Kiszolgáltatottság az egészségügyben. . A betegjogok érvényesítését elősegítő főbb módszerek és intézmények.

11. Hét Az orvosbiológiai kutatások

Az orvosbiológiai kutatások története. Az orvosbiológiai kutatások Magyarországon. Az egészségügyi dolgozók felelőssége az eljárásban.

12. Hét Az öngyilkosság etikai kérdései. Az öngyilkosság erkölcsi megítélésének története.

Öngyilkossággal kapcsolatos érvek és ellenérvek. Az öngyilkosság és a jog.

13.-14. Hét Különleges esetek ápolásetikai problémái.

Etikai problémák az egészségügyben. AIDS, Jehova tanúi.

15. Hét Összegző óra

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A tantárgy írásbeli záróvizsgával zárul. A hallgató értékelése 1-5-ig érdemjeggyel történik.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **kötelező** tananyagok:
Gaizler Gyula, Nyéki Kálmán, 2003, Bioetika. Budapest: Gondolat kiadó Kör

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **ajánlott** tananyagok:
Kovács, József 1999. A modern orvosi etika alapjai. Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt.

Rozsos, Erzsébet 2000. Ápolásetika Budapest: Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar.

Blasszauer Béla: Az orvosi eskü. LAM. 2008. májuspp.358-359.